Nytt hjälpmedel vid räkneundervisningen

Vid all räkneundervisning måste läraren sträva efter att bibringa barnen klara föreställningar om räkneoperationens innebörd. Medlet härvidlag heter åskådlighet. Denna kan vinnas dels genom lärarnas eget framställningssätt men dels och framför allt genom att barnen, främst i de lägre klasserna, blir konkret sysselsatta med t. ex. räkning av stickor, mynt, kulor m. m. En sådan sysselsättning ökar också intresset för själva räkneoperationen.

Intressets betydelse kan knappast överdrivas. Den undervisning som inte lyckats fånga barnens intresse blir i många avseenden misslyckad.

För att tillgodose och öka intresset har nyutkomna läroböcker i räkning och nya upplagor av räkneläror försetts med färgglada bilder och med räknemateriell i form av brickor m. m.

På en i vårt land alldeles ny väg har Kooperativa förbundet slagit in i sin sedan någon tid i marknaden tillgängliga räknemateriell. Den är byggd på läggspelets idé och har till upphovsman den finlandssvenske folkskolläraren *Hemming Pallin*. Idén är inte originell. Den har sedan länge använts i Amerika och även inom länder i Europa. Vad som emellertid gör det pallinska systemet överlägset är den noggrant genomtänkta uppbyggnaden av systemet och kontrollen av räkneuppgifterna. Läggspelets idé har tillämpats på följande sätt. På en *ram* placeras ett *underlägg*. Detta underlägg är inrutat. I varje ruta finns en siffra. Till underlägget hör *brickor* till ett antal som motsvarar rutorna på underlägget. Om t. ex. övningen gäller addition inom totalområdet 1—10, finns i rutorna angivna talen 5, 7, 8, 6 o. s. v. På brickorna står t. ex. 3+2, 5+1, 6+3 o. s. v. Då gäller det för barnen att placera rätt bricka på rätt ruta. Då alla brickorna är placerade täcker man dessa med en *vändskiva*, vänder på materialet, så att ramen kommer överst. Därefter borttas ramen och underlägget. På underläggets baksida finns geometriska mönster i glada färger. Är nu brickorna rätt lagda, d. v. s. har barnen räknat rätt, bildar brickornas baksida ett geometriskt mönster, identiskt med det som finns på vändskivan. Härigenom kan barnen själva lätt kontrollera om de räknat rätt. Har de på något ställe räknat fel, syns det ögonblickligen på det geometriska mönstret. Det är därvid att märka att de använda mönstren är så enkla att barnen utan vidare kan tyda dem. Systemet har utformats att omfatta alla fyra enkla räknesätten och även benämnda tal. Det omfattar olika svårighetsgrader och kan användas i folkskolans klasser ända upp till och med sjätte men har givetvis sin största betydelse i de lägsta klasserna.

Systemet har mycket stora pedagogiska förtjänster. Först och främst kommer barnen i en intensiv självverksamhet, som för dem måste vara mycket lustbetonad. Barnen kan lätt kontrollera sej själva, och läraren får tid över att mer ägna sej åt de mindre begåvade i klassen. Genom att läggmateriellen är metodiskt utarbetad, garanterar den inlärningen av alla nödvändiga sifferkombinationer. Genom att träna med samma brickor flera gånger, uppövar barnen det mekaniska räknandet. Slutligen blir det en enkel sak för läraren att snabbt kontrollera att ett visst moment av räkneundervisningen behärskas av eleverna.

Brickor, underlägg och materiell till en låda för varje läggspel är förpackat i ett kuvert och kostar 1:40 kr. Ram och vändskiva kostar 1:20 kr. Skolor och lärare erhåller rabatt. Erfarenheten har visat att en uppsättning av 10 enheter väl räcker för en klass.

Materiellen bör komma synnerligen väl till pass i skolor med flerklassiga avdelningar, men den har givetvis också en mycket stor uppgift att fylla i andra skolformer.

K. Wedlund

Fågelholkar

Härmed erinras om det av Svenska hushållens Djurskyddsförening och Svenska naturskyddsföreningen i nr 46/1946 av detta tidning utlysta fågelholkstävlingen. 1,000 kr. i pris. Tävlingsprogram och beskrivningar kan rekvireras från SKDF:s byrå, Linnégatan 4, Stockholm, samt från Svenska naturskyddsföreningen, Malmtorgsgatan 3, Stockholm. Tävlingen avslutas den 1 maj 1947.

Malmö

Rich. Åbergs Bokbinderi

Östra Förstadsgatan 18, Malmö
Telefon 243 34

B. Månssons

Glasmästeri- & Inramningsaktiebolag A.B.
Östra Förstadsgatan 38, Malmö
Telefon 243 97, anskn. verkst.

Esperanto i Japan

Det officiella Japan har alltid varit avvisande för esperanto. I Nationernas förbund förkastade Japan redan 1922 för esperanto inflytande i skolorna. Japanska universitetet tillåtits upphöra till en annan skolans undervisning. Kejserliga järnvägsstyrelsen utgav förbud emot en Japan på esperanto.

Även om flyktiga stoftet esperanto och om Japan blev rasistiskt, omöjliggjorde japanska regeringen detta egentlig. Under hela kriget har enkel Japanska esperantoinstitutet verkat och likaså Japanska esperantoförbundet. Det finns bar till publik i hemlig, men förbundets lokaler har spolierats. Därför har man förbrent allmänegenskaper över de enskilda medlemmarna. Också blinde det att man vid en lyckligen hälsa esperantoklubbarna kunde räkna 71 enskilt för 1,200 föreningsmedlemmar. Tidskriften La Revuo Orienta har utkommit under kriget, en tass undantar sista krigsåret. Under de senaste fem åren har J. S. utkommit en bal av esperantoförfattare i Japan, bl. a. ett stort grammatikaliskt verk på ytterligare 600 sidor av professor K. Osaka. Efter kriget har esperantorörelsen åter tagit fart, dess tidningar utkommer på nytt, och de flesta städer som förstörts gav upplaget att stöd. Nippon Esperanto, Japans esperantoförbunds parti, som är landets ofast största parti, hade vid valen i februari haft på esperanto inflikande i alla skolor som kravspunkt i sitt valmanifest, där det också framhölls att om vårfolkets vill fred, så måste medlemmar komma i kontakt med sina medmänniskor, politiskt och ideell, och därför krävs ett centralt språk. Tillfälligt har partiet som paragraf 11 i sitt program uppfört kravet på esperanto undervisning i samtliga skolor och universitet. F. n. finns det vid varje universitet kurser med upp till 200 studenter, vilka studerar esperanto i syfte att som lärare studenterna för allmänheten. Den borgerligt-demokratiska bildade institutet för vetenskap fred, där marska Tokugawa är ordförande, har lagt sina tjänstemän att lära sej esperanto, och kursens där pågår som blat. Även den kristligt anstalt Omoto-rörelsen hade sin lärare sin verksamhet. Detta har likaså gett esperanto sitt stöd, utgett sina tidskrifter och sin litteratur på japanska och esperanto. På grund av rörelsens politiska karaktär förbjöds den angelägna vid den tidpunkt då terrorism i Kina började, och dess ledare Onisaburo Deguchi fastades i fängelse. Han hade utsatts tidigare repat av frihetskampen och varit nöjdare sådagare. Nu är han frigiven, efter att ha tillbringat sammanlagt 16 år i fängelse.

Sovjetiska rörelser av religiös och politisk karaktär vänar fram, och sovjetiska tjänstemän gjorde inte gjorde sådana avskyvärda för dessa verksamhet. De upplösningsprocess som finns i Tyskland tycks inte ha någon motsvarighet i Japan ty, skjut en mördaren, bland japanerna finns ytterst lösliga kraftar som motvikt mot det grymhet som sovjetiska finansiera till. Om dessa krafter har lätt att få överlaget, så den vika skyrkans mäktiga inte längre för regeringens stöd. En amerikanare som vistats bland japanerna i omnämnandet modellar i vil hävv att han tror på japanerna som goda demokrater, om det bara gro dem rätt att utveckla sej i den riktningen.

K. Malmgren

Minnesvårdare

Till inspektör för utrensningsärenden har förordnats andre läkaren P. P. Hongström efter andre läkaren Anna-Lisa Arnell som avlidigats.